

ASIANAJOTOIMISTO - ATTORNEYS-AT-LAW

ESPOON KAUPUNGILLE

Asia

Hankinto-oikaisuvaatimus julkista hankintaa koskevassa asiassa

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Espoon kaupungin 27.2.2025 päivätty hankintapäätös (liite 1), joka koskee Uimahallien huolto- ja vikakorjauspalveluita tavarahankintoihin, Osa-alue 3: Vedenkäsittelylaitteistojen ja otsonaattoreiden huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin (OA3).

Muutoksenhakija

Pool4You Oy
Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0522611-3

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Jere Heikkala
Asianajotoimisto Laakso Laaksonen Vuorenvirta Oy
Puolalankatu 1, 20100 Turku
Puh. 040 730 4560
jere.heikkala@llv.fi

Hankintayksiköt

Espoon kaupunki
Y-tunnus: 0101263-6
Siltakatu 11
PL 1, 02070 ESPOON KAUPUNKI
kirjaamo@espoo.fi

Kiinteistö Oy Matinkylän uimahalli
Y-tunnus: 2839735-3
PL 6200, ESPOON KAUPUNKI

Weegee Oy
Y-tunnus: 0761927-9
Heikkiläntie 7 A, 00210 HELSINKI

Muutoksenhakuaika

Espoon kaupunki on tehnyt omasta ja Kiinteistö Oy Matinkylän uimahallin sekä Weegee Oy:n puolesta hankintapäätöksen 27.2.2025 ja se on annettu asianosaisille sähköisesti tiedoksi samana päivänä. Muutoksenhakuaika on 14 vuorokautta eikä tiedoksisaantipäivää lasketa mukaan. Oikaisuvaatimuksen määräpäivä on 13.3.2025.

VALITUS

1 VAATIMUKSET

Pool4You Oy vaatii, että Espoon kaupunki kumoaa Espoon kaupungin, Kiinteistö Oy Matinkylän uimahallin ja Weegee Oy:n (jäljempänä ”hankintayksiköt”) muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen ja velvoittaa hankintayksiköt korjaamaan virheellisen menettelynsä.

Pool4You Oy vaatii, että Espoon kaupungin on korjattava hankintayksikköjen virheellinen menettely ensisijaisesti keskeyttämällä hankinta ja toissijaisesti kumoamalla Pool4You Oy:n ja sen tarjouksen sulkeminen tarjouskilpailun ulkopuolelle.

2 TAUSTA

Pool4You Oy on uima-altaiden ja uima-allaslaitteiden myynti-, huolto- ja vikakorjausalalla oleva toimija. Pool4You Oy:llä on merkittävä markkina-asema julkisten toimijoiden uimahallien huolto- ja vikakorjaustoiminnassa Suomessa. Oman käsityksensä mukaan se on markkinajohtaja julkisten uimahallien huolto- ja vikakorjauksen alalla. Kattavan kokemuksensa johdosta Pool4You Oy:llä on hyvä osaaminen ja alan tuntemus.

Pool4You Oy on huoltanut ja korjannut Espoon kaupungin uimahallien allaslaitteita usean vuoden ajan. Pool4You Oy tuntee Espoon kaupungin ja hankintamenettelyn kohteena olevien uimahallien allaslaitteet sekä olosuhteet, minkä vuoksi sillä on hyvä kompetenssi verrata Espoon kaupungin ja hankintamenettelyn kohteena olevien uimahallien olosuhteita ja ominaisuuksia kansallisesti sovellettavaan huolto- ja vikakorjauskäytäntöön.

Espoon kaupunki ja sen konserniin kuuluvat, hankinnassa mukana olleet organisaatiot Kiinteistö Oy Matinkylän uimahalli ja Weegee Oy, ovat merkittäviä uimahallien huolto- ja korjauspalveluita sekä näiden laitteita hankkivia hankintayksiköitä. Valituksen kohteena oleva hankintapäätös on koskenut Espoon konserniin kuuluvien uimahallien vedenkäsittelylaitteistojen ja otsonaattorien huolto- ja vikakorjauspalveluita tavarahankintoihin (OA3). Hankinnan OA3 ennakoitu arvo on tarjouspyynnön (Liite 2) sivun 4 mukaan ollut 800.000-1.400.000 euroa (alv 0%).

3 PERUSTEET

3.1 Hankintalain vastainen pätevyysvaatimus

Hankintayksikkö on tehnyt Uimahallien huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin, Osa-alue 3: Vedenkäsittelylaitteistojen ja otsonaattoreiden huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin (OA3) hankintaa koskevan tarjouspyynnön ja hankintapäätöksen 27.2.2025 julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (”hankintalaki”) 71 §:n ja 83 §:n vastaisesti.

Hankintayksikkö on laatinut tarjouspyynnön hankinnan kohteen kuvaamisen ja palvelun suorittajien pätevyysvaatimukset tavalla, joka perusteettomasti rajoittaa kilpailua julkisissa hankinnoissa. Hankintayksikkö on edellyttänyt tarjouspyynnön liitteen 7.3 Asiantuntijat OA3 (Liite 3) kohdassa 4. Vaativuus-taso 4 otsonaattoriasentaja: sähköpätevyyttä S1 ja ATEX-koulutusta. Edel-

leen saman tarjouspyynnön liitteen 7.3 kohdassa 4.2 on edellytetty, että huoltohenkilöllä on ennen töiden aloittamista sähköpätevyys S1 ja ATEX-koulutus.

ATEX-koulutusta koskeva vaatimus on vaatimus, joka perusteettomasti rajoittaa kilpailua hankinnassa. ATEX-koulutuksen edellyttäminen ei ole perusteltua uimahallien vedenkäsittelylaitteistojen tai otsonaattorien huoltamisessa tai korjaamisessa. Vaatimus ei liity hankinnan kohteeseen tai sen luonteeseen.

ATEX-nimitys koskee lyhyesti ilmaistuna räjähdysvaarallisia tiloja, niissä työskentelyä ja tiloissa käytettäviä laitteita. ATEX-koulutus liittyy tällaisissa olosuhteissa suoritettavaan työhön. ATEX-nimityksen lainsäädännöllinen perusta on Euroopan yhteisön direktiiveissä 94/9/EY (laitedirektiivi) ja 1999/92/EY (työolosuhdedirektiivi). Työolosuhdedirektiivi on saatettu kansallisesti voimaan valtioneuvoston asetuksella (576/2003).

Pool4You Oy on toiminut laaja-alaisesti uimahallien laitehuollon ja -korjauksen parissa lähes koko Suomen alueella. Sen tiedossa ei ole ainoatakaan uimahallia tai uimahallin laitetta, joka edellyttää ATEX-koulutusta tai joka kuuluisi ATEX-sääntelyn alaan. Pool4You Oy tiedostaa, että ajoittain ATEX-pätevyydestä on käyty keskusteluita, mutta yksikään uimahalli tai hankintayksikkö ei ole lopulta nähnyt ko. pätevyyden edellyttämistä perustelluksi. Uimahallien tilat eivät kuulu ATEX-luokituksen alaiseen tilaluokkaan.

Espoon uimahallien osalta ATEX-pätevyyttä koskeva vaatimus on liitetty otsonaattoriasentajan pätevyYTEEN. Pool4You Oy on huoltanut Espoon uimahallien otsonaattoreita eivätkä nämä laitteet ole EX-luokiteltuja, mikä on ATEX-pätevyyden edellytys. Pool4You Oy on liittänyt vaatimuksen ohkeen kuvat Espoon uimahallien otsonaattorien laitekylteistä (Liite 4), jotka eivät sisällä merkintää ”EX”. ATEX-pätevyyttä koskeva vaatimus on perusteeton ja se on suhteellisuusperiaatteen vastainen. Vaatimus on omiaan rajoittamaan perusteettomasti kilpailua eikä vaatimus liity hankinnan kohteeseen.

Oikeuskäytännössä perusteettomia, suhteellisuusperiaatteen vastaisia sekä hankinnan kohteeseen liittymättömiä hankintamenettelyitä on arvioitu muun ohella ratkaisuisissa KHO 2015:149, MAO 343/10, MAO 258/14.

KHO 2015:149. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO 2015:149 arvioitavana keskeisenä kysymyksenä on ollut se, että mikä merkitys on annettava sille, että tarjouspyyntöön sisällytettyjen teknistä suorituskkyä ja pätevyyttä koskevien vähimmäisvaatimusten avulla tulee voida arvioida toimittajan kykyä suorittaa hankinta. Korkein hallinto-oikeus on tapauksessa arvioinut, ettei hankintayksikkö ole esittänyt sellaisia hankinnan laatuun ja laajuuteen sekä luonteeseen ja arvoon liittyviä syitä, joiden perusteella asetetun vaatimuksen voitaisiin katsoa olevan oikeassa suhteessa sinänsä hyväksyttävän tavoitteen kanssa. Hankintayksikön vaatimuksen on todettu olevan suhteellisuusperiaatteen vastainen sekä omiaan rajoittamaan kilpailua ja heikentämään tarjoajien tasapuolista kohtelua.

Nyt kyseessä olevan hankinnan osalta ei ole olemassa sellaisia hankinnan luonteeseen tai laatuun liittyviä syitä, jotka perustelevat ATEX-pätevyyden edellytystä. ATEX-pätevyydelle ei ole syytä, koska uimahalleissa ei ole räjähdysvaarallisia tiloja tai laitteita. ATEX-pätevyyden edellyttäminen on omiaan rajoittamaan kilpailua ilman hankinnan luonteeseen liittyvää syytä.

Pool4You Oy:n osalta asiassa on kyse tarjoajille asetetun soveltuvuusvaatimuksen hyväksyttävyydestä, jolla on osaltaan merkitystä sen arvioimisessa, onko Pool4You Oy:n tarjoukseen vaikuttanut hankinnan luonteeseen kuulumattoman pätevyysvaatimuksen edellyttäminen. Pool4You Oy:n työntekijöillä ei ole ATEX-pätevyyttä, vaikka sen työntekijät suorittavat otsonaattoriasentajan töitä. Pool4You Oy:n tarjouksen menestymiseen on vaikuttanut ATEX-pätevyyden edellyttäminen, jonka vuoksi Pool4You Oy on jättänyt otsonaattoriasentajan työtä tarjoamatta, ja tästä syystä sillä on samalla jäänyt tarjoamatta kaksi muuta hintaa. Ilman ATEX-pätevyyttä koskevaa vaatimusta Pool4You Oy olisi tarjonnut jokaiseen tarjouksen kohtaan hinnan, mutta vaatimuksen johdosta se ei ole tarjonnut jokaiseen tarjouksen kohtaan hintaa.

Pätevyysvaatimus on vaikuttanut Pool4You Oy:n tarjouksen sisältöön ja tarjous on suljettu pois tarjousten vertailusta. Hankintayksikkö on lopulta saanut tarjouspyyntöön ainoastaan yhden hyväksyttävän tarjouksen. Hankinta on keskeytettävä virheellisen pätevyysvaatimuksen, tämän aiheuttaman puutteellisen kilpailun sekä Pool4You Oy:n tarjouksen hylkäämisen johdosta.

3.2 Valittajan ja tarjouksen poissulkemista koskeva ratkaisu

Hankintaan osallistuneet hankintayksiköt Espoon kaupunki, Kiinteistö Oy Matinkylän uimahalli ja Weegee Oy ovat oikaisuvaatimuksen kohteena olevan hankintapäätöksen mukaisesti sulkeneet Pool4You Oy:n ja tarjouksen tarjouskilpailun ulkopuolelle.

Perusteena Pool4You Oy:n ja sen tarjouksen poissulkemiseen on hankintapäätöksessä esitetty, että Pool4You Oy on tarjouksessaan ilmoittanut vaaditut hinnat puutteellisesti jättämällä osan tuotteista ja palveluista kokonaan hinnoitteleematta hintalomakkeella. Pool4You Oy:n tarjous oli edellä mainituista syistä johtuen tarjouspyynnön vastainen ja se on suljettu tarjouskilpailun ulkopuolelle. (Liite 1, s.5)

Pool4You Oy:n tarjouksen alkuperäinen hinnoittelu on johtunut edellä käsitellystä ATEX-pätevyyttä koskevasta vaatimuksesta, jonka vuoksi Pool4You Oy:n alkuperäiseen tarjoukseen on jäänyt rivejä hinnoitteleematta.

Ennen Pool4You Oy:n poissulkemiseen johtanutta päätöstä hankintayksikkö on toimittanut Pool4You Oy:lle selvityspyynnön 22.1.2025 (Liite 5). Selvityspyynnöllä on pyydetty muun ohella seuraavia selvennyksiä:

- Pyydämme teitä vahvistamaan, tarjoatteko vaatimustason 3 ja vaatimustason 4 asiantuntijatyötä 0,00 euron tuntihinnalla. Pyydämme vahvistamaan, että teillä on sopimuksen voimassaoloaikana palvelua tuottamassa asiantuntijat, jotka täyttävät vaatimustason 3 ja 4 tarjouspyynnön liitteessä "7.3 Asiantuntijat_OA3" kuvatut pakolliset vähimmäisvaatimukset.
- Pyydämme lisäksi selvitystä siitä, oletteko sitoutuneet tarjoamaan Annostelupumppu Prominent BETA 5 _0420 tai vastaavaa tuotetta sekä siihen liittyvää asennustyötä veloituksetta?

Selvityspyynnön kohdassa *Selvityksen toimittaminen* on erikseen lausuttu, että selvityksen yhteydessä ei ole sallittua tehdä määräaikaan mennessä tulleeeseen tarjoukseen muuta muutoksia tai täydennyksiä.

Pool4You Oy on tulkinnut, että selvityspyynnön toimittamista koskevassa kohdassa lausutun ohjeen sisällöksi sen, että se voi toimittaa selvityksen ainoastaan antamansa tarjouksen kohtiin, joista selvityspyynnössä on pyydetty selvitystä. Pool4You Oy on vastannut selvityspyyntöön ja antanut tarjoushinnat pyydettyihin selvityskohtiin eikä se ole ilmoittanut muita muutoksia tarjoukseen, juuri kuten selvityspyynnön *Selvityksen toimittaminen* on ohjeistettu.

Selvityspyynnön epäselvyys on aiheuttanut Pool4You Oy:n poissulkemisen tarjouskilpailusta. Selvityspyynnön epäselvyys olisi ollut korjattavissa ennen hankintapäätöksen 27.2.2025 tekemistä laatimalla Pool4You Oy:lle uusi selkeä ja yksiselitteinen selvityspyyntö.

Pool4You Oy näkee myös, että 27.2.2025 toimitetun hankintapäätöksen liitteessä 1 (Poissulkemisperusteet Pool4You Oy, Liite 6) on virheellisesti todettu, että hankintayksikkö muistutti selvityspyynnössä, että *määräaikaan mennessä tulleeeseen tarjoukseen ei saa tehdä muutoksia tai täydennyksiä*, koska selvityspyynnössä on yksiselitteisesti kirjattu, että selvityksen yhteydessä ei ole sallittu tehdä **muuta** muutoksia tai täydennyksiä (Liite 5, s. 3).

Hankintapäätöksen laatimisen jälkeen selvityspyynnön epäselvyys on korjattavissa kumoamalla hankintapäätös Pool4You Oy:n poissulkemisen osalta ja ottamalla huomioon Pool4You Oy:n tarjoamat hinnat ennen selvityspyynnön toimittamista. Pool4You Oy ei ole tarjouksessaan ilmoittanut veloittettavia hintoja selvityspyynnöllä yksilöityihin kohtiin, jonka vuoksi nämä on käsiteltävä tarjotun ilman veloitusta. Vaihtoehtoisesti hankintapäätös on kumottava kokonaan ja hankinta on keskeytettävä.

4 PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Turussa maaliskuun 13. päivänä 2025

POOL4YOU OY

Laati:

Jere Heikkala
asianajaja, Turku

5 LIITTEET

1. Hankintapäätös 27.2.2025, Uimahallien huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin, Osa-alue 3: Vedenkäsittelylaitteistojen ja otsonaattoreiden huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin
2. Tarjouspyyntö 3163/2023 / Uimahallien huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin
3. Espoon kaupunki Uimahallien huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin, Liite 7.3 Asiantuntijat OA3
4. Kuvia Espoon uimahallien otsonaattoreiden laitekylteistä
5. Selvityspyyntö 22.1.2025 (Pool4You Oy)
6. Hankintapäätöksen 27.2.2025 Liite 1, Poissulkemisperusteet Pool4You, osa-alue 3